

Torph Sochn.

Hölltz Wintertingh i Sochnestugun denn _ 25 Novemb: 667 och Wåårtingh d. _ 28 Martij A:o 668 wederwarandes Befallningzmannen Wäll:t Jöran Bertillßonn medh efterskrefne j

Nembden

Peer Gulleßonn i Wijßlandh,	Peer Perßonn ibidem,
Chrißman Tolß i Bodha,	Peer Larßon i Wijßlandh,
Joenn Erichßonn i Finnestadh,	Mårthen Perßonn j Hammar,
Ingemar Nilßonn j Ofanedh,	Anders Jöenßon j Hwalstadh,
Hindrich Hanßonn j Komstadh,	Anders Jöennßon j Hongstadh,
Erich Olßonn j Hångstadh,	Peer Joennßonn j Wijcken,

Tridie gången Oppbödz _ 9 Måhl Jordh i **Ofwanedh**, som **Olof Larß** köpdt hafwer för _ 19 RP:r.

Ottonde Reeßan Oppbödz **Erich Erichßonns** hemman **j Komstadh** näste fränder till åtherlößningh.

Siette gången Oppbödz 6½ Måhl Jordh i **Ofwaendh** som **Fiscalen H:r Johan Huss**, till underpanth hafwer för _ 72 P Km:t.

Sittie sinnet Oppbödz **Mörtsiöö** Hemmanet, som **Fiscalen Johan Huss** köpdt hafwer af Finnen Matz Enardtßonn för _ 220 RP:r.

Fämbte gången oppbödz 3¾ Måhl Jordh i **Ofwanedh**, som **Hustru Ingridz Änckia** Panthsatt hafwer till **Fiscalen Huss**.

Ottonde gången Oppbödz **Hermantz Hemmanet i Ofwanedh** Näste Bördemåhn till åtherlößningh.

Examinerades Sexmän om dhe hafwa rätt Räcknadt Tijonden på Åckrar och Swedhielandhen, som uthi Innewarande Åhr fallen är, the bekiände sigh så giordt hafwa, att the tryggeligen kunde hålla medh sin Edh.

Dato. Publicerades Kongl. Majj:tz Nådigaste och wåhlförfattadhe Placater, Stadgar, och Förordningar Dat. Stockholm 664 och 665 som i Nästföregångne Tinglagh och Sochner på hållne Laga Tingh allmogen äro wordne föreläßne, medh Alwarligh förmanningh, att dhe sådane högstbem:te Kongl. Majj:tz Nådige Påbudh j wedherbörlich acht taga skolle, och sigh till underdånigh Rättellße Ställa.

Dito förelästes Allmogen **H:r Gouverneurens Excell:tz Höghwålborne Carl Sparres** wåhlfattade Ordningh om Wäggar och Broobyggnings wedh macht hållande, uthi hella deß ahnförtrodde Gouvernamente Dat: **Giefle** d. 4 Septemb: 665. Och förmentes allmogen efter denne höghbem:te Hans Excell:tz Förordningh, sigh hörsammel:n efterrätta.

Dato. Framhades och för Rätta Ställes een **Ungh och Ogift Drängh, Nills Joennßonn** be:d, som war till Legotienst Stadder hoos **Lähnsmahnnen Joen Pederßonn j Fränstadh**, barnfödder j **Klösteret och Torph S:n**, hwilcken medh sitt tillmällande, Roßer sigh förledne Sommars 667 hafa främpt sin willia och Onda begiärelße, sampt Legadt uthj Lönskeläger medh een **Ogift Bondhedotter Sara Pedherßdotter j Bodha**, och bem:te Torph S:n wedh Nampn, sedan som han tillförenne, uthan föräldhrarnes wethskaph hafwer frijadt till henne; Derhooß föregifwandes att hans Brodher een **Förrijdhare** under Jemptelandhz Dragouer, **Oluf Joennß** be:d, skall något dher efter Owettandes, och så till bem:te QwinneßPhers hafwa frijadt, och hoos henne nederlaggd Trolofningzgåfwor; Men Strax som denne förbem:te Nills Joennßonn dhet förnam, sadhe hon sigh her om hafwa åthwardnat sin Brodher Oluf Joennßonn, att hon dem bådhe ej kunde förra uthi Olycko, och påföllande Lijzfara. Då förrijdharen här om blef underkunnigadt, begiärade han strax sine uthgifne Trolofningz Gåfwor igen, hwilcka förbem:te Sara Perßdotter till fullkommeligh Echtenskapz lofwen lijckwijst hafer jnehållit, och Enstendigdt neeker och säger sigh aldrih hafwa haft beställa medh för:de Nills Joennßonn, som han henne nu förwijtter, uthan påfører sigh een stoor Osanningh, men dhet allenast tillståår, att Broderen Oluf Joennßonn hafwer sigh till Ächta begiäradt, och der om och så tillthaldt föräldhrarne. Blef altså om denne handellen grannel. Ransackadt, och efter såsom Nills Joennßonn stodh alldeles fast på sitt förrige Thall och Beskyllninger; Alderföre efter een föregången alwarligh förmanningh, hwadh Edhgångh hafwer jnebarra, såsom och att hwar och een Rättsinnigh, sin Ewige Siälz saligheet må taga uthi acht Imponerades mehrbeml:te Sara Pederßdotter af Rätten att fästa Lagh till Næste tingh el:r och nu å tinget medh _ 12 Mahna Edh sigh her ifrån befrija och afwärria. Någon Stundh der efter framkommo deße efterskrefne Sara Pederßdotter Wärdhningzmähn, **Fendrich Jöens Anderßonn j Wijcken, Tholl Johanßonn ibim, Anders Personn i Giärdhe, Joenn Joennßonn j Klösteret, Måns Gundmunsonn i Bodha, Albrecht Erichßonn j Ählstadh, Månß Erichßonn j Ofwanedh, Peer Gabrielßonn ibim, Lars Tholßonn i Wijßlandh, Oluf Anderßonn i Lherringen, Måns Pedherßonn i Bodha**, hwilcka medh oftabeml:te Sara afladhe sin Lijfl. Edh å Book, och henne frijkiände för Ofwanrörde Nills Joennßonns påförde beskiyllninger, och att dhe intet annat wijste medh henne uthan det som Ehrligit och godt war, och således medh honom intet hade att beställa. Altså förelästes Nills Joennßonn dhet _ 20 Capit: TingMl. Balcken och kiändes Sacker till 40 m:r Uthg:t

Penninger _ 40 m:r

Afsade Nämnden att **Månß Gundmunßonn j Snorboo** skall uthi **Gimme Åhn** niutta sin Fiskiehuus Låth, för afgående Taxa tillijcka medh **Klostermahnnen**, el:r och af dem Skiähligen blifwa betalter, för sitt nederlagde arbette, efter Mätißmahna ordhom.

Een Äldhrigh Mahn **Nills Olßonn i Hwalstadh** be:d, Opbiuder sigh medh sin Ägendomb, och ahrfdejordh till Syttningz, och nu åstundar att blifwa hoos Næste Bördemahn **Lars Joennßonn j Hångsta** som nu in för Rätten bejackade sigh willia honom Emottaga och in till döde daghar wähl försöria.

Dato. Angaf **Lähnsmahnnen Joenn Pederßonn j Frändstadh** ett Lönskelägersmåhl wara begångit, af een **Ogift Drängh Thomas Påålßonn i St: Mörtsiöön** medh een **Ogift Kohna Anna Anderßdotter uthj Hieltans torpet**, och uthi samma dherras Olofl: beblendelße afladt Barn tillsammans, hwilcket dhe nu intet kundhe neeka. Wijdhare berättades af Lähnsmahnnen, att bem:te Kohna och så för någre Åhr sedan, hafwer haft Lägersmåhl medh een ogift **Soldath Oluf Pederßon** wedh Nampn under **Öfwerstens Wälb:e Thomas Giärfäldtz** Compagnij, och strax rymbdt ifrån henne. Dy kiändes Thomas Påålßonn för Lönskeläger Sacker _ 6 m:r, efter såsom han och tillförenne medh Lägersmåhl hafwer sigh försedt. Uthg:t

Penningar ___ 6 m:r

Och **Kohnan Anna Anderßdotter i Hieltanstorpet** plichtade medh Kroppen efter Höga Öfwerheetenes Straffordningh, efter såsom hon intet ägde att bötha medh.

Fierde gången Oppbödz _ 11½ Måhl Jordh j **Komstadh**, som **Fiscalen Johan Huss** hafwer uthi underpanth, af **Joenn Joennß: ibim** för _ 43 P:r 24½ öre Sölfermyndt näste Bördhemähn till återlöbningh.

Marcus Joennßonn i Öiesiöön för Swahlöbo och tingstämningz försittande Sacker _ 3 m:r. Uthg:t

Penningar ___ 3 m:r

Fembte gången på Wårtinget Oppbödz _ 1½ Måhl Jordh medh Huusen j **Ofwanedh**, som **Anders Gabrielfonn af Oluf Larßonn ibim** kiöpdt hafer, för _ 2 RP:r in Specie, och tillstaddes honom att taga FasteBref.

Tridie Reesan Oppbödz _ 8½ Måhl Jordh j **Ofwanedh**, som **Oluf Larßonn** hafwer kiöpdt af **Nills Hannßonn** ibim för _ 17 RP:r.

Tridie gången Oppbödz _ 1 Måhl Jordh i **Ofwanedh**, som **Oluf Erichß** kiöpdt hafwer af **Hanß Nillßon i Rogstadh** för _ 2 RP:r.

Förste gången afkunnigades een Byttestskrift, som **Peer Perßonn och Peer Gulleßonn j Wijßlandh** sin emillan hafwa uprättadt i så måtto, att Peer Perßonn hafwer gifwit _ 10 Måhl Jordh i Wijßlandh, för _ 15 Måhl som Peder Gulleßonn hade liggandes uthi **Byen**, och således medh detta sitt kiöp öfwereens kommet att bemel:te Peer Perßonn för _ 3½ Måhl ibim skall gifwa Peder Gulleßonn _ 7 RP:r som Kiöpeskriften breddare förmäller.

Dato. Företogz een Ransackningh öfwer een **Ungh Drängh Lars Erichsonn Måhlare**, be:d, **barnfödder j Ååßen och Selånger S:n**, hwilcken förledne Thommeßmeßotijdh 667 af sin **Lähredrängh Erich Erichsonns Fadher, Erich Olßonn i Hwalstadh och Torph S:n** wedh Nampn, hafwer blifwin hembudhen ifrån **Lijdhens S:n**, att dher giästa öfer Juhlehögtijden, och således alt Stadigdt der fördrögdt, in till Onßdagh efter Trettondedagh Juhl, som war d. 6 Januarij 668, då hafwer beml:te Lars medh sin Lähredrängh Erich, sigh åter dher ifrån begifwet, ährnandes sigh till Lijdhens S:n igen, hwarest dhe tillförenne hafwa haft sitt tilhåldh och Nähringzmedell medh Måhlare arbethe; Och när dhe nu

under wäghen woro kompne till een By **Klosteret** be:d, hafwa dhe der sammestädes ingångit och sigh tilhopa nedersatt att uthdrickia Ett Stoop Öhl; Till hwilcken By och så någre **Jemptebönder, Pål Larßonn i Wästanedh,** och **Lars Olßonn j Lundh och Ragundz Giäldh** Nästtillförenne hafa ahnländat, att dher på een Stundh hwijlla sine Hestar; Tillsporde altså Lars medh sin Drängh Jemptarne, om dhe medh dem kundhe komma till föllies in öfwer **Lherringzsiöön?** som war een Mijhl el:r något mehr Longh, belägen emillan Klosteret och Lijdhens S:n, Jemptarne swahrade warer tillredhz, när wij hafwa beth wåre Hestar, så skulle the wäll komma till föllies? När nu Jempterne blefwo afferdigade hafwer förbem:te Lars medh sin Drängh der i Byen ähndoch sagdt sigh något liggat willia fördröija, och till des dhe hade uthdruckit Öhlstoppet, som dher hafa låtit inhempta, seijandes sigh Strax willia komma efter. Och såsom mehrbem:te Lars medh sin Drängh een Stundh der efter ifrån Klosteret wore uthgångne, och på wäghen framkompne till **Nordan Edhz Fäbodher,** der som Lherringzsiöön emottager, hafwer Drängen Erich sadt iagh blifwer Tungh och wahnmechtig att iagh snart intet orckar gåå, och nedersatte sigh så på ett omkuhlfallit trädh, som lågh brede wedh wäghen att hwijla, Lars sadhe sigh fryßa, tå badh Drängen honom Löpa och gåå före åth, efter han war jilla klädher om fötterne, han wille sedhan så forth som han kundhe hinna, komma efter, Skilldes altså wedh Drängen, och begynte till att löpa efter Jemptarne, och då dhet ledh något när in oppå Aftonnen, tillsattes ett ondt Snöö och Stormwädher, och wattnet war upplupet på Ißen; Så bekiänner Larß, sigh understundom hafa sedt tillbaka efter Drängen och blefwet honom warße något longdt ifrån sigh småninges komma efter, men han för kiöldhen luppet så myckit han förmåtte. Och om sijdher wunnit Jemptarne jnn wedh **Norre Lherringen,** Och såsom han då j Skymningen och Snöowädhret intet kunde see Drängen komma efter, begiärer Lars af **Finnen Oluf Pålßonn** dersammestädes boendes, att han skulle fåå leija hans Häst, och Kiärra uth på Siöen sampt i wäghen mötta och söckia efter sin Drängh, och förra honom till Byß. Men Oluf Pålßonn wäghrade sin öck willia uthsläppa, föregifwandes honom wara trött, i dhet han om samma dagh tillförenne hafer een longh wägh framfördt een hopp medh Rågh uthur Skogen, och inge flere Hestar sade sigh äga. Såsom han nu jntet kundhe fåå bem:te Oluf Pålßonn åstadh, kom altså wedh det tillfället **Peer Larßonn j Rogstadh och Torph S:n,** Reesandes ifrån Lijdhens S:n, hwilcken Lars strax badh /: efter han war trödt :/ för sigh gåå till **Oluf Anderßonn j Södherlehrningen,** och förfråga om hans Drängh war dijtt kommen, hwilcket han och så giorde, och kom tillbaka igen till Södherlehrningen, och gaf Lars Swahr att han intet war dhijt kommen; Hafwer altså Lars eij wijdhare om sin Drängz igensöckiandhe giordt sigh bekiymradt, uthan andre Morgonen begifwit sigh åther på wäghen in till Lijdhens S:n. Men förbeml:te Pedher Larß j Råstadh wedh sin hemreßa om Torßdagz Morgonen som war d. 7 Januarij hella denne handhelen underkuningadt **Joenn Larß j Klösteret och för:de Torp S:n,** hwilcken samma Dito medh sin Häst hafwer kiyrdt inn oppå Lherringz siöön, och der uptagit förbem:te Måhlare Drängh, liggandes till dödhz frußen uthmedh wäghen, och honom således på sin Slädha heemfördt till dhes föräldhrar j Hwalstadh. Och således är hans döde Lekamen blifwin stännandes dher hemma uthi 8 dagars tijdh, till dhes dhe kundhe fåå igen Måhlaren, Sedhan hafwer Fadheren Erich Olßonn låtit till sigh kalla någre Beskiedelige Måhn dher j S:n, att sigh uthj denne Saaken berådth fråga, så wähl som till att bese och synna, denne sin Sons dödh Lekammen, hwilcka för Rätten framkallades, och

bekiändhe sigh jcke kunna förståå, att han af någre Menniskio Handh, skulle wara rördh och till dödhz slagen, uthan sadhe att sedhan som han af kiödhen och frostet uptijnade, hafer syndtz een Blånadh wedh det eena Kinbeenet, och een Rödh ringh kringh om Halßen, på Kinbeenet een Rijppa, sampt på det eena Låhret een lijthen upswullen blåsa, det samma wittnades af **Kiyrckioherden Wäll:de H:r Oluf Huss**; När nu Fadheren något der efter begiärade att bem:te Kyrckioherde sin Sons Lijck wille begrafwa, bekiänner Hans Wyrd:t sigh honom hafa tillfrågadt? om han wille hålla Lars Måhlare för sin Sons Dråpare och Bannemahn? Hafer han swahradt iagh kan aldrih troo, att han skahl hafa slagit honom ihäll efter som aldrih annars hafer förmärckdtz, uthan dhe sin emillan hafwa warit sätte och Ensee? Eliest höllo Grannar och Någranner det wara otroendes, efter som denn dödh Pherßonnen, war så Stor Starck, och till Åldhers kommen, att han wähl hade kunnat slagit två sådanne som Lars Måhlare. Wijdhare daghen för ähn tinget skulle hållas om aftonnen, som war d. 27 Martij hafer Måhlaren godwilligen sigh uthi Torpz Länsmahns Gårdh infunnit att Lagl:n uthi denne Saacken Comparera, och ahnswahra, hafer alt så Fadheren Erich Olßonn inkommit uthj Länzmans Gårdhen och krafdt Måhlaren om _ 4:ra P:r Koppermyndt, som han någon tijdh tillförenne hade honom Lefereradt, till een begynnelse och j afreckningh för det han skulle lähra Sonnen Måhlare Konste och när han hade kunnadt uthlärdt, skulle han in alles hafwa gifwit honom _ 5 RP:r och sade sigh nu desse _ 4:ra P:r Km:t willia behålla okrafdh, för det som hans Son hade lärdt. Altså hafwer Erich Olßonn af ifrigdt sinne sagdt, tu hafwer brutit Halßen af min Son och skall swara migh till hans dödh, och det samma in för Rätten Enstendigdt oppå stodh. Framlade altså Lars Måhlare, een wittneßskrift, N:o 1, uthgifwin af någre Jemptebönder, Påål Larßonn i Wästanedh, och Lars Olßonn wedh Lundh ifrån Ragundz Giäldh, som her näst tillförenne finnes wara nämbdhe, och medh Måhlaren hafa kommit till föllie in på Lherringzsiöen, hwilcka medh sin **Kiyrckioherdes Wyr:ge H:r Oluf Claßonns**, och **Länsmahnen Hanß Erichß** underskrift betygga, att Lars Måhlare för sin Drängz dödh aldeles befrijes, dhet dhe medh sin Lijfl. Edh å Laghbooken hålla wille, om så wijdhare kunde blifwa fodrat. Sammaledhes ahnwiiste Lars Måhlare een Attest N:o 2, sigh gifwin ifrån Lijdhens S:n, af den _ 26 Martij 668; af innehäldh förmällandes att intet ondt hafwer hördtz emillan honom och hans Dräng, denn framledhne hela Sommaren, emädan dhe der hafwa tillhållit, uthan dher warit tillsammans uthj all sämio och Eenigheet, och Huußbondhen Lars skall hafwa älskadt sin Dräng, fast mehra ähn sin kiötzlige Brodher etc. Här föruthan wille och af Granner och Någranner seijas, att denne Måhlare Drängien, som nu så hastigdt dödh blef, om aftonen näst för ähn som han hemmen i från borthgick, så skall han hafwa uthgådt druckin ett Styckie ifrån Gårdhen, medh een hop medh Ungdt folck som war medh uthj Sällskapet, och der ifrån ett Bergh fådt hörra, ett högd Rop, som näst under Gårdhen, och icke longdt dher j från war belägit hwilcket Ropande han strax af öfwerdådigheet hafer swahradt, och är alt så daghen der efter blifwin dödh, och denn mahn intet något wijst her af slutha, uthan denne Saaken hemställa, under Gudz denns Aldrahögstes Allwijse dom.

Skiötz alt så denne Saaken under denn ringa Rättens Sensur och skiählige Deiudication och efter noga öferwägande kundhe nu intet annat Sententiera, uthan Ofwanbeml:te **Lars Måhlare** frijkiändes, efter dhe Skiähl som in Actis finnas, för det dråp, som **Erich Olßonn i Hwalstadh** honom för sin Son will

tillbinda; Men för det Oftabem:te Lars, eij bättre skiötzell hade om sin Drängh, uthan skilldes i från honom när han förmärckte honom blifwa Siuck, och gaf sigh efter uthi wäghen, ladhe Nämnden, att Lars skall lefwerera och Ehrläggia till Erich Olßonn Fempton Rijchzdahl:r och Fyrra Dahl:r Koppermyndt, och her hoos skall **Finnen Oluf Påålßon wedh Lherringen** wara förplichtadt till föresch:ne Summas afbetallning Måhlaren till hielp komma, medh Fem Rijchzdahl:r för det han af Obarmhertigheet Måhlaren emot tilbudhne Penningar sin Häst och fordenskaph förneekade.

Kiyrckioherden Wyrd:ge H:r Oluf Huss förmyndare för **Sahl. Anders Bertillßonns** Barn i **Ensilere**, lät förste gången oppbiuda **Lars Lambrichßonns** Panthsatte Sölferbältte om _ 32 Lodh, som han till Sal. Anders Bertillßonn nedhersatt hafwer wedherböranden till åtherlößningh.